

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 347

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 12 februari 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Investerings Europees Sociaal Fonds (ESF) - Evaluatie programmaperiode 2014-2020

Het Europees Sociaal Fonds (ESF) investeert al meer dan zestig jaar in een socialere EU, in initiatieven die meer werkgelegenheid scheppen en de sociale cohesie alsook transnationale samenwerking versterken. Tal van innovaties vinden hun oorsprong bij projecten die ondersteund werden door het ESF. In 2014 keurde de Vlaamse Regering het huidige operationeel programma voor de uitvoering van het ESF voor de periode 2014-2020 goed. Concreet gaat het over de bevordering van de uitstroom uit de sociale economie, de integratie en inclusie van laaggeschoolde jongeren, het stimuleren van ondernemerschap.

De huidige programmaperiode loopt stilaan naar haar einde. Tijd dus om de balans op te maken.

1. Ligt Vlaanderen op koers om de doelstellingen die het vooropstelde in zijn ESF-operationeel programma te behalen?
2. Hoeveel oproepen werden tijdens de ESF-programmaperiode 2014-2020 gelanceerd? Graag een uitsplitsing op basis van het jaar van de lancering van de oproep, en een uitsplitsing per prioriteit.
3. In de vorige programmaperiode 2007-2013 stelde de voormalige minister van Werk dat het slaagpercentage voor projectindieners (goedkeuring van hun projectaanvraag) rond de 68 procent lag. Tussentijdse cijfers (tot 2016) voor deze programmaperiode wijzen op een slaagpercentage van 61 procent.

Wat is het slaagpercentage van deze ESF-programmaperiode tot en met 2019? Is het ook mogelijk om dit slaagpercentage uit te splitsen naar prioriteit?

4. Is er sprake van onderbenutting van ESF-middelen tijdens deze programmaperiode? Vloeien onbenutte middelen terug naar de EU? Bij het begin van het operationeel programma ESF 2014-2020 stelde de voormalige minister dat tijdens die periode zo'n 1 miljard euro voor ESF-projecten zou worden geïnvesteerd, 600 miljoen euro uit de Vlaamse begroting en 400 miljoen EU-middelen.

Hoeveel miljoen euro werd de facto hiervan gerealiseerd?

5. Inzake audit en controle van ESF-middelen, is het Vlaams ESF-agentschap gebonden aan EU-regelgeving. Deze audits - zowel door de zogenaamde managing authority als door de audit authority (in dezen de Inspectie van Financiën) - kunnen leiden tot het korten van ESF-middelen indien de regels onvoldoende nageleefd worden.

Wat is de gemiddelde korting over het hele ESF-programma tot dusver? Indien beschikbaar, is er met betrekking tot de korting van ESF-middelen ook een verdeling beschikbaar?

6. Op regelmatige basis worden tevredenheidsmetingen uitgevoerd over de verschillende aspecten van de dienstverlening van het ESF-agentschap Vlaanderen (in 2009, 2010, 2012, 2013, 2014, 2017, ...).

Wanneer werd de laatste tevredenheidsmeting gerealiseerd? Wat waren de conclusies van deze tevredenheidsmeting en kan een evolutie afgeleid worden uit de regelmatige tevredenheidsmetingen van de dienstverlening?

7. Hoe ervaren projectuitvoerders de huidige controle- en auditprocedures?
8. Welke conclusies, aanbevelingen en voorstellen tot wijzigingen van de regelgeving kan de minister afleiden uit de aflopende ESF-programmaperiode 2014-2020 en wil ze opnemen naar het volgende ESF-operationeel programma?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 347 van 12 februari 2020

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. De voortgang van het ESF-programma 2014-2020 werd in 2019 door de Europese Commissie (EC) geëvalueerd op basis van de stand van zaken tot en met eind 2018 in de mid term review. Het programma was op dat moment halverwege, aangezien betalingen in kader van het programma nog tot 2023 kunnen lopen. Op basis van de mid term review behalen we alle vooropgestelde output- als de financiële doelstellingen voor dit programma. Het ESF-programma ligt dus op koers om ook de vooropgestelde doelstellingen voor 2023 te behalen.
2. Het aantal oproepen per lanceerjaar en per prioriteit vindt u hieronder terug in het overzicht.

	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
Loopbaan curatief	2	3	1	2	3	11
Loopbaan preventief	5	2	7	4	3	21
Sociale inclusie & armoedebestrijding	6	8	5	2	1	22
Mensgericht ondernemen	4	8	6	7	0	25
Innovatie& transnationaliteit	4	2	5	3	5	19
Technische bijstand	1	0	0	0	0	1
Totaal	22	23	24	18	12	99

3.

	Slaagpercentage
Loopbaan curatief	61,36%
Loopbaan preventief	74,80%
Sociale inclusie& armoedebestrijding	78,51%
Mensgericht ondernemen	67,31%
Innovatie& transnationaliteit	40,51%
Technische bijstand	100%
Totaal	66,31%

4. Het ESF-programma 2014-2020 zit op koers om een volledige benutting van de middelen te realiseren. De door promotoren onbenutte middelen kunnen heraangewend worden waardoor er geen Europese middelen terugvloeien. Wat de 400 miljoen euro EU middelen betreft zitten we eind 2019 op een vastlegging van 285 miljoen euro ESF. Eerstdaags worden nog andere oproepen vastgelegd, tegen eind 2020 voorzien we nog vastleggingen ten belope van 70 miljoen euro ESF. Wat de 600 miljoen euro Vlaamse middelen betreft gaat het niet enkel over de middelen vanuit de Vlaamse begroting (eind 2019 is er een vastlegging van 120 miljoen Vlaamse cofinanciering), maar wordt er voor de cofinanciering voor het ESF

ook gekeken naar andere bestaande programma's, VDAB, Onderwijs, Vlaio, Syntra en wordt er samengewerkt met de lokale besturen. De cofinanciering gebeurt ook via private middelen.

5. Wat de 1^e lijnscontrole betreft (=de managementautoriteit) stellen we over het ganse programma een schrapping vast van 15,87% van de totale kosten. De 2^e lijnscontrole (=de auditautoriteit) heeft voor het jaar 2017, 2018 en 2019 respectievelijk een korting van 2%, 1,39% en 0,08% doorgevoerd. Wanneer we de schrapping van de managementautoriteit verdelen over de verschillende prioriteiten komen we tot het volgende overzicht:

	Schrapping MA
Loopbaan curatief	10,10 %
Loopbaan preventief	24,94 %
Sociale inclusie& armoedebestrijding	10,72 %
Mensgericht ondernemen	37,74 %
Innovatie& transnationaliteit	30,87 %
Technische bijstand	1,07%
Totaal	15,87%

6. De tevredenheidsmetingen over de dienstverlening neemt verschillende vormen aan bij ESF. In 2017 werd er een (kwantitatieve) enquête afgenomen bij de promotoren en via 'ESF stapt af' werden er bij 22 promotoren (kwalitatieve) diepte-interviews afgenomen door de medewerkers van ESF zelf om de dienstverlening te evalueren. In 2018 werden via rondetafelgesprekken de stakeholders bevraagd over de ESF-dienstverlening. In 2019 werden de belanghebbenden opnieuw bevraagd in functie van hun prioriteiten voor het nieuwe OP.

Er is een groeiende tevredenheid over de coaching die aangeboden wordt ter voorbereiding van het projectvoorstel en tijdens de uitvoering van het project. Deze coaching en andere infomomenten worden als nuttig en relevant ervaren, tegelijkertijd is er echter een grotere vraag naar coaching. Dit werd intussen meer ingebed in de ESF-dienstverlening.

Verder zien de promotoren dat er een evolutie is qua administratieve vereenvoudiging, maar men geeft aan dat de administratieve last een werkpunt blijft. ESF blijft inzetten op het gebruik van vereenvoudigde kostensoorten zodat de administratie verminderd en de juridische zekerheid hier rond kan gegarandeerd worden. Als verdere vereenvoudigingsacties werd het aanvraagformulier beperkter en wordt er ook bij nieuwe ontwikkelingen verder ingezet op vereenvoudiging, digitalisering en automatisering. Bv. door het gebruik van een tijdsregistratie-app wordt het papier afgeschaft en zullen schrappingen door verkeerde tijdsregistratie beperkter worden. Momenteel wordt ook een nieuwe applicatie ontwikkeld waarin bv alle info van het project visueel opvolgbaar wordt, als een geïntegreerd geheel, en waarin bestaande publieke databronnen zullen aangesproken worden zodat de bewijslast en de financiële afhandeling beperkt zal zijn. De principes waar deze applicatie moet aan voldoen zijn vastgelegd op basis van de noden van de gebruikers.

7. De administratieve last voor de projectuitvoerder ligt nog steeds hoog. Daarnaast zijn er verschillende controle-instanties die controle kunnen uitvoeren op de gedeclareerde kosten, nl een 1^e en een 2^e lijn aangezien dit zo bepaald is in de Europese regelgeving. Toch kan er vastgesteld worden dat de hoeveelheid bezwaren en beroepen beperkt zijn. Bij een bezwaar kan een promotor schriftelijk zijn tegenargumenten geven op een beslissing van de managementautoriteit, waarna de beslissing wordt herbekeken. Wanneer de projectuitvoerder nog niet akkoord gaat kan hij overgaan tot het indienen van een beroep. Bij een beroep wordt een jury

samengesteld waar de argumenten mondeling kunnen toegelicht worden door de projectuitvoerder. In 2018 hadden we, op basis van de beoordelingen, 10 % bezwaren en 0 beroepen binnen. In 2019 ging het over 5% bezwaren en 2% beroepen.

8. Voor de toekomst zal ESF volgende prioriteiten vooropstellen.
Eerst en vooral willen we met ESF focussen op het vinden en begeleiden van de doelgroepen die ver van de arbeidsmarkt staan of niet actief zijn, om een warme overdracht te bekomen op een traject naar werk. Dit in partnerschap met alle actoren. Tegelijk is opleiding en trajectbegeleiding van werkzoekenden richting werk uiteraard een topprioriteit.
Via ESF zal er gewerkt worden aan werkbaar werk en zal ESF een hefboom blijven voor levenslang leren.
Daarnaast is ESF een instrument om continue te investeren in updating en innovatie. Ook het leren van goede praktijken in Vlaanderen en over de regio-en landsgrenzen heen moet daarbij een prioriteit zijn.
ESF wil dit verwezenlijken via een doorgedreven partnerschap met institutionele actoren zoals VDAB en Onderwijs als actor en regisseur, en daar waar mogelijk de lokale besturen. Deze lokale besturen zijn tevreden over hun huidige betrokkenheid bij het huidige OP (bv. bij oproepen outreachend), dit engagement zal ESF voortzetten.
De regelgeving wordt gefinaliseerd op Europees niveau, maar binnen Vlaanderen zal ESF de principes voorop stellen van doorgedreven vereenvoudiging, minder administratieve last, meer resultaatgerichtheid en een grotere nadruk op partnerschap.